

JAVNA VERA ARHIVSKEGA GRADIVA MED VARSTVOM OSEBNIH PODATKOV IN PRAVICO DO DOSTOPA DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Zdenka Semlič Rajh*

UDK: 930.253:351.755

Zdenka Semlič Rajh: Javna vera arhivskega gradiva med varstvom osebnih podatkov in pravico do dostopa do informacij javnega značaja. Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja. Zbornik referatov z dopolnilnega izobraževanja, Maribor 4/2005, št. 1, str. 440-447.

Izvirnik v slovenščini, izvleček v slovenščini in angleščini, povzetek v angleščini.

Avtorica v svojem prispevku predstavlja problematiko javne vere nekaterih kategorij arhivskega gradiva ki ga hranijo javni arhivi v Republiki Sloveniji v povezavi s pravico dostopa do informacij javnega značaja in varstva osebnih podatkov, pri čemer navaja nekaj konkretnih primerov.

UDC: 930.253:351.755

Zdenka Semlič Rajh: Public Faith of Archives Between Personal Data Protection and Freedom of Information. Technical and Field Related Problems of Traditional and Electronic Archiving. Conference Proceedings, Maribor 4/2005, No. 1, pp. 440-447.

Original in English, abstract in Slovenian and English, summary in English.

The author discusses in her article problems of the public faith of some categories of archives kept by public archives in the Republic of Slovenia in relation to the freedom of information and personal data protection. In doing this the author is presenting some examples.

UVOD

Revolucija informacijsko komunikacijskih tehnologij, razvoj demokracije, internacionalizacija in hitre spremembe družbenih struktur so v zadnjih letih spremenile stanje v arhivski stroki. Vse to je arhivom ponudilo možnosti, da uporabnikom ponudijo boljši in hitrejši dostop do informacij in gradiva, ki ga hranijo. Sodobna družba in demokracija obravnavata dostop do informacij kot osnovno človekovo pravico, ne glede na njihovo obliko, lokacijo in starost, varovanje arhivskega gradiva pa kot del nacionalne kulturne dediščine posamezne države. Pri vsem tem pa je seveda potrebno upoštevati tudi zadovoljevanje potreb javne uprave in sodstva ter raziskovalno-znanstvene sfere.

Prosti pretok informacij, svoboda tiska, odprtost in dostopnost virov javnih informacij so ključna vprašanja, po katerih se ocenjuje demokratičnost družbe ali neke države. Nedvomno sodobna Evropa jasno zagovarja pravico do dostopa do informacij, kar je razvidno iz Priporočila Sveta Evrope z dne 21. februarja 2002 o dostopu do uradnih dokumentov.

* Zdenka Semlič Rajh, višja arhivistka, Pokrajinski arhiv Maribor, Glavni trg 7, SI - 2000 Maribor, Slovenija.

Načini in oblike uresničevanja javnosti dela in dostop do samih informacij pa so v veliki meri odvisni od narave in vsebine dela organa ali institucije in številnih drugih okoliščin.

Arhivistom se pri njihovem delu zastavljajo številna vprašanja v zvezi s problemi, s katerimi se srečujejo pri svojem vsakodnevem arhivskem delu in ki se nedvomno nanašajo na vprašanja dostopa do informacij, ki jih arhivi hranijo. Ta vprašanja so tesno povezana tudi s vprašanjem varovanja osebnih podatkov in javne vere arhivskega gradiva.

Pri tem arhivisti nikakor ne moremo mimo tega, da si postavimo vprašanje, ali smo kot institucija, ki hrani javno arhivsko gradivo, dolžni omogočiti uporabnikom dostop do **vseh** informacij, s katerimi razpolagamo in jih hranimo, ne glede na vprašanje njihove javne vere, in ne glede na varstvo osebnih podatkov ali pa smo dolžni uporabniku zagotoviti le tisto informacijo, ki je pravno formalno veljavna in je to iz nje razvidno. Odgovor na to vprašanje je brez dvoma zelo težak. Zato bo v nadaljevanju tega prispevka na konkretnem primeru prikazano, s kakšnimi težavami se soočajo arhivisti pri svojem vsakodnevem delu.

DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

Pravico dostopa do informacij javnega značaja v Sloveniji že od leta 1991 predvideva 2. odstavek 39. člena Ustave RS, ki določa svobodo izražanja, svobodo tiska in drugih oblik javnega obveščanja. Iz te določbe izhaja tudi obveza državnih organov, da vsakomur zagotovijo dostop do javnih informacij, kot to opredeljuje zakon. Pravico do dostopa pa je natančno uredil šele leta 2003 sprejet Zakon o dostopu do informacij javnega značaja.¹ V Evropi ga, za razliko od Slovenije, nekatere države, kot npr. Švedska, poznajo že več kot dvesto let.

Zakon ureja postopek, ki vsakemu posamezniku omogoča prost dostop do informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti in drugi organi.² Njegov namen pa je zagotoviti javnost in odprtost delovanja organov, s tem pa omogočiti uresničevanje pravic in interesov posameznikov, za kar si morajo javni organi tudi prizadevati.³ K informacijam javnega značaja prištevamo tiste informacije, ki izvirajo iz delovnega področja organa in se kažejo v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali dokumentarnega gradiva, ki ga je izdelal organ sam ali pa pridobil od drugih organov ali oseb.⁴

Zakon temelji na načelu prostega dostopa do informacij javnega značaja, kar pomeni, da so glede na določbe dostopne vse informacije, razen izjem, ki so posebej navedene v zakonu. Zakon sicer ne določa jasne definicije, kaj sodi med "informacije javnega značaja", saj navaja, da so dostopne vse informacije razen izjem.

¹ Zakon je stopil v veljavo 22. marca 2003.

² Glej ZDIJZ, člen 1.

³ Glej ZDIJZ, člen 2.

⁴ Glej ZDIJZ, člen 4.

Tako najdemo med izjemami pod peto točko 6. člena tudi "podatek, ki se nahaja v javnem arhivskem gradivu, ki je skladno z zakonom, ki ureja arhivsko gradivo in arhive, opredeljen kot zaupen."

Ravnanje z javnim arhivskim gradivom, ki ob svojem nastanku ni bilo namenjeno javnosti⁵ ureja 41. člen Zakona o arhivskem gradivu in arhivih), ki določa, da to gradivo postane dostopno za uporabo 30 let po nastanku. V nadaljevanju isti člen določa, da postane dostopno 40 let po svojem nastanku tisto gradivo, ki vsebuje podatke, ki se nanašajo na obrambne in mednarodne zadeve, zadeve s področja nacionalne varnosti, vključno z vzdrževanjem reda in miru, ter na ekonomske interese države in katerih odkritje bi lahko povzročilo škodo. Izročitelj javnega arhivskega gradiva pa je gradivo dolžan označiti z ustreznimi roki nedostopnosti.

Roke nedostopnosti javnega arhivskega gradiva, ki jih določa zakon⁶ pa je možno pod določenimi pogoji izjemoma skrajšati⁷ ali pa na zahtevo javnopravne osebe, ki je izročila javno arhivsko gradivo, izjemoma podaljšati⁸, vendar ne več kot 10 let

Zakon določa, da se roki nedostopnosti javnega arhivskega gradiva, ki jih določa 41. člen, nanašajo na gradivo nastalo po letu 1991.⁹ Brez omejitev, razen podatkov, določenih v tretjem odstavku 41. člena, pa je dostopno arhivsko gradivo bivših družbenopolitičnih organizacij (Zveza komunistov Slovenije, Socialistična zveza delovnega ljudstva, Zveza sindikatov Slovenije, Zveza socialistične mladine Slovenije).¹⁰ Prav tako so nične vse vrste in stopnje zaupnosti, označene na dokumentih nastalih v organih in drugih organizacijah bivše SFRJ.¹¹

Zakon o arhivskem gradivu in arhivih pa sicer eksplicitno ne določa, katero gradivo naj bi bilo tisto, ki ob svojem nastanku ni bilo namenjeno javnosti.

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja pa v 45. členu določa, da z njegovo uveljavitvijo preneha veljati prvi odstavek 38. člena¹² in prvi odstavek 40. člena¹³ Zakona o arhivskem gradivu in arhivih.

Pri tem pa gre za določilo, s katerim se arhivska stroka nikakor ne more strinjati, saj smo poleg zakona o dostopu do javnih informacij zavezani tudi k upoštevanju Zakona o varstvu osebnih podatkov. Razen tega, pa bi nespoštovanje 38. člena ZAGA vneslo v arhivsko teorijo in prakso velik nered in kaos v poslovanje

⁵ Beri: zaupno javno gradivo.

⁶ Glej ZAGA, člen 41.

⁷ Glej ZAGA, člen 42. Rok je možno skrajšati, če je uporaba javnega gradiva neobhodno potrebna za dosego predvidenega znanstvenega cilja in če javni interesi prevladujejo nad interesi, ki jih je potrebno varovati.

⁸ Glej ZAGA, člen 43.

⁹ Glej ZAGA, člen 65.

¹⁰ Glej ZAGA, člen 66.

¹¹ Glej ZAGA, člen 67.

¹² Prvi odstavek 38. člena ZAGA določa, da se javno arhivsko gradivo v arhivih lahko uporablja v znanstveno-raziskovalne, kulturne in publicistične namene, za predstavitev arhivskega gradiva in za izobraževanje. Pravne in fizične osebe pa lahko poleg teh namenov uporabljajo javno arhivsko gradivo, če izkažejo pravni interes.

¹³ Prvi odstavek 40. člena ZAGA določa, da se javno arhivsko gradivo uporablja v dovoljene namene na podlagi prijave uporabe upravičenca arhivu.

arhivov v tistem delu dejavnosti, v kateri se zagotavljajo usluge uporabnikov v namene zadovoljevanja pravnih interesov.

Tudi koncept varstva osebnih podatkov v Republiki Sloveniji izhaja iz Ustave Republike Slovenije, natančneje njenega 38. člena. Ta določa, da mora zbiranje, obdelovanje, namen uporabe, nadzor in varstvo tajnih podatkov določati poseben zakon, poleg tega pa mora biti varovanje osebnih podatkov urejeno tudi v posameznih področnih zakonih. Prav tako pa Ustava Republike Slovenije v svojem 38. členu prepoveduje uporabo osebnih podatkov v nasprotju z namenom njihovega zbiranja in daje vsakomur pravico, da se seznanijo z zbranimi osebnimi podatki, ki se nanašajo nanj, ter pravico do sodnega varstva ob njihovi zlorabi.

Temeljni zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov je Zakon o varstvu osebnih podatkov. Kot sistemski zakon določa le splošna pravila, obveznosti in ukrepe, s katerimi preprečujemo nezakonite in neupravičene posege v zasebnost posameznika pri obdelavi osebnih podatkov.

Vrste osebnih podatkov, način zbiranja, čas shranjevanja, varstvo tajnosti osebnih podatkov ter morebitne omejitve pravic posameznika pa morajo jasno določiti zakoni, ki urejajo posamezna področja.

Zakon o varstvu osebnih podatkov definira "osebni podatek"¹⁴ kot katerikoli podatek, ki se nanaša na posameznika, ne glede na obliko, v kateri je izražen. Osebni podatki pa se najpogosteje vodijo v raznih zbirkah podatkov, arhivih, ali pa so sestavni del različnih upravnih, kazenskih in drugih postopkov.

Ko osebne podatke zbiramo in uporabljamo za namene vodenja raznih postopkov, je potrebno upoštevati določbe procesnih zakonov ter določbe zakonov, ki urejajo posamezna področja, saj se lahko pojavljajo razlike med posameznimi določili.

Po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja je omogočen dostop do vseh informacij, razen tistih, ki so določene kot izjeme.¹⁵ Tako se lahko zavrne dostop tudi v primeru, če se zahteva nanaša na osebni podatek, katerega razkritje bi pomenilo kršitev varstva osebnih podatkov v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Če bi posredovane informacije lahko kršile varstvo osebnih podatkov, je potrebno ločiti posredovanje podatkov, ki izvirajo oziroma so sestavni del zbirk podatkov, od posredovanja osebnih podatkov, ki so sestavni del nekega postopka. Ne glede na to, kje se osebni podatki nahajajo, pa jih je, glede na določbe Zakona o varovanju osebnih podatkov, dovoljeno posredovati na način in v obliki, ki ne omogoča identifikacije posameznika.

Za varstvo in za dostop do osebnih podatkov, ki so že postali del javnega arhivskega gradiva pa velja, da se lahko posredujejo javnosti v skladu z Zakonom o arhivskem gradivu in arhivih. 41. člen zakona določa, da postane javno arhivsko gradivo, ki vsebuje podatke o zasebnosti posameznika, dostopno za uporabo 75 let po svojem nastanku oziroma 10 let po smrti osebe, na katero se nanaša, če je datum

¹⁴ Glej ZVOP, člen 6.

¹⁵ Glej op.5.

smrti znan in v kolikor ni z drugimi predpisi določeno drugače. Pod določenimi pogoji pa je na predlog uporabnika možno izjemoma ta rok tudi skrajšati.¹⁶

JAVNA VERA ARHIVSKEGA GRADIVA

Med najzahtevnejše zakonitosti obravnavanja informacij, ki imajo arhivsko vrednost, lahko prištevamo javno vero arhivskega gradiva oziroma informacij, ki jih hranijo arhivi. V preteklosti je bilo razvitih nekaj načel, temeljno pa je vsekakor načelo provenience oz. prvotnega izvora. Arhivisti morajo torej pri svojem delu upoštevati izvor celote in prvotno notranjo ureditev fonda oz. arhivskega gradiva.¹⁷ Izvor celote in prvotna ureditev pa sta seveda med seboj povezana, saj brez celote prvotna ureditev ni možna.

Pomembna elementa zagotavljanja javne vere predstavljata tudi originalnost in avtentičnost dokumenta. Gre za dve kategoriji, ki dopolnjujeta druga drugo. M. Novak navaja, da javna vera ni absolutna kategorija, temveč je odvisna od mnogih dejavnikov. Na drugi strani pa sta avtentičnost in originalnost dokumentov absolutni kategoriji, zato je lahko razmerje med javno vero, avtentičnostjo in originalnostjo sledeče: a) javna vera temelji na avtentičnosti in originalnosti dokumentov; b) javna vera temelji na avtentičnosti, originalnost pa pri tem ni pomembna; c) javna vera temelji na originalnosti, ki vključuje elemente avtentičnosti; d) avtentičnost in originalnost nista bistvena elementa javne vere (Novak, 2000).

Klasično arhivsko gradivo je nastajalo in še danes nastaja v poslovnih procesih, na podlagi katerih je zagotovljena osnova javne vere dokumentov. Javna vera je v neki končni fazi zagotovljena s podpisom in pečatom ustvarjalca ali odgovorne osebe, delovodno številko itd.

ISO 15489 Information and Documentation - Records management standard ima za verodostojen dokument tistega, za katerega lahko dokažemo, *a) da je to, kar dozdevno je; b) da je bil ustvarjen ali poslan s strani osebe, za katero domnevamo, da ga je ustvarila ali poslala, in c) da je bil ustvarjen ali poslan v nekem določenem času.*

Standard ne opredeljuje ključnih značilnosti verodostojnosti, vendar smatra princip provenience za enega izmed pomembnejših principov. To je razvidno tudi iz definicije zanesljivosti in neokrnjenosti. Nemogoče je tudi trditi, da je dokument ustvarila oseba ali organizacija, kot je pomen dokumenta, razen če obstaja očitna povezava med značilnostmi zanesljivosti in neokrnjenosti, ki podpirajo to povezavo.

Elemente javne vere, ki so se skozi čas spreminjali, lahko razdelimo na notranje in zunanje elemente. Pri tem mislimo na pergament, papir, pečate, pisavo, oblikovne značilnosti, vprašanje vsebine itd.

¹⁶ Glej ZAGA, člen 42.

¹⁷ Jože Žontar in Sergej Vilfan sta leta 1973 v svojem delu *Arhivistika, načelo provenience utemeljevala z: "...za najdbo gradiva je glavna in najbolj zanesljiva pot njegov izvor..."; "... za razumevanje je pomembna prvotna zveza v kateri je nastal določen dokument..."; "... ohranitev izvornih celot je pogoj za ohranitev prvotne ureditve in vsi razlogi, ki govore za njeno ohranitev, posredno govore tudi za načelo provenience..."*.

Glede na to, da predstavljajo arhivske informacije unikate in glede na relevantnost informacij, ki jih hranijo arhivi je zagotavljanje javne vere arhivskih informacij pomemben dejavnik ohranjanja in varovanja arhivskega gradiva.

PRAKSA IN PROBLEMI

V arhivski praksi pa se zadnjih nekaj let srečujemo z mnogimi problemi, ki so povezani z zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, zakonom o varstvu osebnih podatkov in vprašanjem javne vere oziroma verodostojnosti arhivskega gradiva, ki ga hranimo v svojih depojih.

Zato si bomo v nadaljevanju prispevka pogledali dva konkretna primera, ki nam nakazujejo probleme, s katerimi se srečujemo pri svojem vsakodnevnem delu.¹⁸

Primer 1: V arhivu se oglasi stranka Ž. F. in odda vlogo, v kateri navede, da želi imeti kopijo gradbenega dovoljenja stanovanjske hiše na parceli št. 230, k.o. Studenci.

V praksi bi torej na podlagi zakona o dostopu do informacij javnega značaja morali omogočiti dostop do informacije vsakemu zainteresiranemu posamezniku, razen seveda v primeru izjem, ki jih določa 6. člen ZDIJZ, se pravi da bi gospodu Ž. morali glede na zakon posredovati želeno informacijo. Ker pa zakon, na podlagi katerega delamo arhivi¹⁹ v svojem prvem odstavku 38. člena določa, da morajo uporabniki izkazati pravni interes, smo dolžni gospoda Ž. povprašati, kakšen je njegov interes. Ker se izkaže, da gre za gradbeno dovoljenje za hišo njegovega sosedu, ne za njegovo, in da ne gre za posredovanje informacije, potrebne za nek upravni, kazenski ali drug postopek, mu zelene informacije ne moremo posredovati, ker ni izkazal pravnega interesa.

Primer, ki ga bom navedla v nadaljevanju pa je pravzaprav tisti, ki je vzpodbudil nastanek tega prispevka oziroma razmišljanje o tem, kaj je naloga oziroma dolžnost arhivov, ki hranimo javno arhivsko gradivo in kje je tista meja, ko arhiv ni več dolžan odločati o tem, ali ima neko gradivo pravno veljavo.

Primer 2: V arhivu se oglasi stranka M. F. in odda vlogo, v kateri prosi, da preverimo, ali se oseba A. B. nahaja na seznamu članov Kulturbunda, ki ga hranimo v našem arhivu.

Delavka, ki pokriva področje v katerega spada omenjeno gradivo, je nemudoma pristopila k reševanju vloge. V seznamih članov Kulturbunda, ki so sestavni del fonda Mestni odbor OF Maribor 1945-1946, je našla vpis pod imenom osebe A. B. Pri tem je stranki napisala odgovor, v katerem je bilo navedeno, da je glede na podatke, ki jih hrani arhiv, oseba A. B. vpisana na seznam članov Kulturbunda, pri čemer je bilo izrecno navedeno, da gre za sekundarno gradivo, ki je nastalo po letu 1945 in je bilo sprejeto v arhiv v okviru fonda mestni odbor OF Maribor 1945-1946.

Stranka je po nekaj dneh ponovno prišla v arhiv in zahtevala, da izdamo potrdilo, da kopija, ki smo jo izdelali ni verodostojna, saj na listu ni bilo ne pečata, ne avtorja seznama in ne izrecnega napisa, da gre za seznam članov Kulturbunda, kar po njenem potrjuje, da oseba A. B. ni bila članica te organizacije. Kaj sedaj?

¹⁸ *Vsa imena in številke, ki se navajajo v primerih so izmišljena in se ne nanašajo na določene osebe.*

¹⁹ *Beri Zakon o arhivskem gradivu in arhivih.*

Najprej je potrebno povedati, da v našem odgovoru kot prvo nismo trdili, da je bila oseba A. B. članica organizacije Kulturbund, temveč smo le navedli, da smo imenovano našli na seznamu članov. Prav tako, smo v našem odgovoru navedli, da gre za sekundarno gradivo, nastalo po letu 1945, ki je bilo v naš arhiv prevzeto v sklopu celote fonda mestni odbor OF Maribor.

Seznami članov Kulturbunda so bili prevzeti v okviru fonda Mestni odbor OF Maribor in v njegovem okviru tudi urejeni in popisani. Pri tem je bilo upoštevano načelo provenience oz. prvotnega izvora. Gradivo oz. sezname so se nahajali v isti tehnični enoti, na ovojju katere je bilo navedeno, da gre za sezname članov Kulturbunda. Nekateri izmed njih so imeli tudi v glavi dokumenta navedeno, da gre za sezname članov, nekateri pa so bili brez te navedbe. Po križnem pregledu seznamov je bilo ugotovljeno, da se nekatera imena pojavljajo na več seznamih, ne samo v enem izmed njih. Ko pa smo naše gradivo primerjali s seznamami Kulturbunda, ki jih hrani Arhiv Republike Slovenije, smo ugotovili, da gre za istovetne sezname.

V praksi smo torej na podlagi zakona o dostopu do informacij javnega značaja stranki omogočili dostop do informacije javnega značaja, ki jo je želela pridobiti. S tem smo v arhivu opravili svojo nalogo, se pravi posredovali/zagotovili smo zahtevano informacijo. Ni pa naloga arhivov in arhivistov, da odločamo o statusu njene pravne veljave. Arhiv je na podlagi ohranjenega arhivskega gradiva posredoval avtentično informacijo v kontekstu, v katerem je bila prevzeta, se pravi v okviru neke celote po principu provenience, ki predstavlja temeljno načelo sodobne arhivske teorije in prakse.

Samo po sebi se postavlja vprašanje, ali je potemtakem gradivo, ki je bilo prevzeto v arhive dolgo pred našim časom in ki ga hranimo v naših depojih, sploh verodostojno. Na primer ena izmed računskih knjig Mestne občine Maribor nima ne pečata, ne napisa, da gre za Mestno občino Maribor, pa vendar je za nas ves čas avtentična knjiga Mestne občine Maribor, saj je iz konteksta in načela provenience razvidno, da gre za knjigo, ki spada v okvir celote Mestne občine Maribor.

Pri vsem tem se poraja veliko vprašanj, Ali smo arhivi dolžni zagotavljati dostop do vseh informacij javnega značaja ne glede na to, kakšne so te informacije (ali pričajo v korist strank ali prav nasprotno) ali samo do tistih, ki so po mnenju naših uporabnikov avtentične? Ali smo arhivi tisti, ki moramo presojeti pravno veljavo informacij, pridobljenih iz našega gradiva, ali pa imamo za to specializirane institucije, npr. sodišča? Odgovori nanje pa so zelo težavni, včasih celo nemogoči.

ZAKLJUČEK

Iz navedenih primerov je razvidno, da gre pri vprašanih dostopa do informacij javnega značaja in pri varovanju osebnih podatkov za zelo občutljiva področja, ki jih je potrebno tako tudi obravnavati. Kljub temu, pa smo arhivisti v svoji praksi nekoliko preveč popustljivi, odločitve, ki jih moramo izvajati, pa večkrat puščajo grenak priokus, predvsem zaradi tega, ker stroka ni določila enakih pravil, ki bi jih v praksi upoštevali vsi arhivi in tudi zaradi tega, ker imamo arhivisti le omejene možnosti ali pravice odločati po svojem strokovnem prepričanju. Vse prevečkrat arhivi klonemo pred pritiskom dela javnosti in uporabnikov, ne da bi se zavzeli za svojo stroko in za strokovna načela, ki nam jih ta stroka predpisuje. Vendar je to edini način, da arhivistika in arhivi v družbi pridobijo ugled in postanejo to, kar so v drugih državah že zdavnaj postali: "spoštovanja vredne institucije, katerih mnenje ima svojo težo".

VIRI IN LITERATURA

- Antončič, M. (2004). *Izjeme od pravice do dostopa do informacij javnega značaja*. V Čufer, S. (Ur.), *Sistemi za upravljanje z dokumenti in upravljanje z znanjem, DOK_SIS 2004, Kranjska Gora, 26. - 28. maj 2004: zbornik referatov (str. 38-49/VI)*. Ljubljana: Media.doc.
- Bogataj, J. (2004). *Zakon o dostopu do informacij javnega značaja in varstvo osebnih podatkov*. V Čufer, S. (Ur.), *Sistemi za upravljanje z dokumenti in upravljanje z znanjem, DOK_SIS 2004, Kranjska Gora, 26.- 28. maj 2004: zbornik referatov (str. 1-8/VI)*. Ljubljana: Media.doc.
- ISO 15489 *Information and Documentation - Records management standard*.
- Novak, M. (2000). *Problemi zagotavljanja avtentičnosti sodobnih oblik arhivskega gradiva*. V Kožar, A. (Ur.) *Arhivska praksa, god.3 (str. 109-120)*. Tuzla: *Historijski arhiv Tuzla i Društvo arhivskih radnika Bosne i Hercegovine - ogranak Tuzla*.
- *Ustave Republike Slovenije*, (Uadni list, št. 33/1991, št. 42/1997, št. 66/2000 in št. 24/2003).
- Vilfan, S., Žontar, J. (1973). *Arhivistika*. Ljubljana: Arhivsko društvo Slovenije.
- *Zakon o arhivskem gradivu in arhivih (ZAGA)*, Uradni list RS, št. 20-2240/1997, št. 32-1/1997 (popravek).
- *Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ)*, Uradni list RS, št. 24/2003.
- *Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP)*, Uradni list RS št. 86/2004.

SUMMARY

PUBLIC FAITH OF ARCHIVES BETWEEN PERSONAL DATA PROTECTION AND FREEDOM OF INFORMATION

Revolution of IC technologies, development of the democracy, internationalization and fast changes in the structures of the society have caused in the past years a lot of changes in the archival profession.

Open access to public sector inspires confidence toward the government and gives the citizens a possibility to participate in public debates. However, the access to the public information depends on the nature of the individual institution and many other circumstances.

In order to meet the problems archivists are faced with many questions need to be addressed especially those related to the Freedom of information and to the Data protection. However the special importance should be given to the problems of the public faith of the archives.

Zdenka Semlič Rajh, univ. dipl. zgod., višja arhivistka je končala študij zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Od leta 1990 je zaposlena v Pokrajinskem arhivu Maribor, od leta 2000 pa zadolžena za gradivo uprave od 1850 do 1945. Svoje strokovno zanimanje je avtorica posvetila nekaterim pomembnim teoretičnim vprašanjem arhivske teorije in prakse, predvsem pa vprašanjem dostopa do arhivskega gradiva v arhivih in knjižnicah. V letih 2000-2004 je bila tudi redna članica Komiteja za zgradbe in opremo v zmernih klimah pri Mednarodnem arhivskem svetu.